

biografie

ANNE TERESA DE KEERSMAEKER creëerde na haar studies aan Mudra en aan de New York Tisch School of the Arts, haar eerste choreografie, *Asch*, in 1980. Twee jaar later ging *Fase, four movements to the music of Steve Reich* in première, een van de meest invloedrijke choreografieën van die tijd. In 1983 richtte De Keersmaeker haar gezelschap Rosas op, gelijktijdig met de creatie van *Rosas danst Rosas*. In haar werk staat enerzijds de relatie tussen muziek en dans centraal. Zo werkte de choreografe onder andere met muziek van Béla Bartók, György Ligeti, Eugène Ysaÿe, Thierry De Mey en Steve Reich. Anderzijds is de relatie tussen dans en tekst een constante. Toen Rosas huisgezelschap van De Munt werd, kreeg De Keersmaeker de kans om met opera en livemuziek te werken. In 1995 richtte ze haar eigen dansschool PARTS op in Brussel.

ALAIN FRANCO behaalde na zijn studies aan conservatoria van Brussel, Luik en Antwerpen het diploma 'D.E.A. en Musique et Musicologie du XXe siècle' (IRCAM-EHESS). Hij was permanent dirigent van het ensemble Champ d'Action (1989-1993) en werkte samen met verschillende ensembles, orkesten en solisten. Als genodigde op het festival Ars Musica in Brussel, heeft hij de oeuvres van Berio, Boulez, Barraqué, Stockhausen, Dufourt, Schoeller, Libert, Mernier, Harvey, Saariaho, Verstockt, Kurtág en Bonnet gepresenteerd. Meer recent heeft Alain Franco als pianist meegewerkt aan de productie 'Zien en Zien' van de theatergezelschappen Dito Dito en Stan. Hij heeft *Das Wohltemperierte Klavier* van Bach geïnterpreteerd in het Kaaitheater (2006). Voor Rosas heeft hij eerder al de muzikale analyse voor *D'un Soir un Jour* (2006) en *Steve Reich evening* (2007) verzorgd.

IN DE KIJKER VR 16.05.08 / 20.00 / LONDON SINFONIETTA, PETER GREENAWAY & BRODY NEUENSCHWANDER
 London Sinfonietta is opnieuw bij ons te gast, nu met de Belgische première van *Writing on Water* van David Lang en Peter Greenaway. Tijdens de uitvoering mixt Peter Greenaway filmfragmenten met de livekaligrafie van Brody Neuenschwander – alles rond het thema water en storm.

Het rockvrije **CONCERTGEBOUWCAFE** met uitzicht op 't Zand is een goede plek om met vrienden samen te komen, voor een lichte lunch of aperitief. Er is bovendien een uitgebreid aanbod van cds om te beluisteren én aan te kopen. Open vanaf 11 uur, gesloten op zón- en maandag tenzij er een voorstelling is.

info & tickets
 070 22 33 02
 IN&UIT - 't Zand 34, 8000 Brugge
 WWW.CONCERTGEBOUW.BE

subsidiënten

mediasponsors

structurele sponsors

WO 16.04.08

ZEITUNG

ANNE TERESA DE KEERSMAEKER & ROSAS

CONCERTZAAL - 20.00

19.15 Inleiding door Gloria Carlier

Zeitung

Anne Teresa De Keersmaeker & Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

De creatie van *Zeitung* beantwoordt aan een simpele nood. De nood van Anne Teresa De Keersmaeker om vandaag, na een choreografisch parcours dat meer dan 25 jaar gele­den gestart is, een aantal essentiële vragen te stellen: Wat is dans? Hoe dans je? Waarom dans je? Hoe ont­staat beweging in een lichaam? Hoe positioneert een bewegend lichaam zich in ruimte en tijd? Hoe organi­seren de miljoenen cellen zich in ons lichaam? Door welke wetten en pa­tronen wordt ons lichaam beheerst? Deze reflectie op de essentie van het dansende lichaam is sterker dan ooit aanwezig in de nieuwe creatie.

Zeitung werd geconcipieerd samen met pianist Alain Franco. Franco begeleidde reeds enkele van Rosas’ creaties, denken we aan *D’un soir un jour* (2006), met muziek van Debussy, Stravinsky en Benjamin, en *Steve Reich Evening* (2006). Tijdens een soloconcert in Kaaithea­ter bracht Alain Franco composities van Bach en Webern samen. De Keersmaeker werd getroffen door de coherentie van deze muziekkeuze en er ontstond een gezamenlijke reflectie over wat de muziek van Bach en Webern samenbrengt, wat ze verschillend maakt. Tussen Bach en Webern liggen twee eeuwen; tussen Bach en Webern ligt de mo­derniteit, een ander wereldbeeld, een andere notie in het westerse denken over harmonie, structuur en transparantie. De Keersmaeker hernieuwt in *Zeitung* haar ontmoeting met Bach, nadat ze in 1993 *Toccata* creëerde. De relatie tussen dans en muziek is echter geëvolueerd: terwijl in *Toccata* de schriftuur van de dans van noot

tot noot afgestemd was op Bachs partituur, is de choreografie nu los van de muziek ontstaan. Eerder dan een volledig parallel parcours af te leggen, kruisen muziek en dans elkaar, ze ontmoeten elkaar maar brengen elkaar bij momenten ook uit balans. Deze ‘décalage’ zorgt voor een subtiele aaneenrijging van intense momenten waarin stilte, muziek, en dans elkaar afwisselen, begeleiden, of net niet.

In het creatieproces van *Zeitung* zoekt de choreografe samen met negen dansers antwoorden op vragen die tot hun essentie herleid worden. Vragen over de essentie van hun vak­manschap, maar ook over de relatie tussen het choreografisch universum en de wereld. Kunnen we vandaag, door dans en beweging, over onszelf en onze wereld spreken? Hoe indi­vidueel kunnen we het universele verwerken? Hoe universeel moet ons discours zijn om te spreken over het uiterst individuele? Het zijn vragen die de kunst zich gesteld heeft over de eeuwen heen, van Bach over We­bern en Schönberg, tot vandaag. Sinds enkele jaren is het belang van improvisatie in het werk van De Keersmaeker toegenomen. Denken we aan de Indische raga’s in *Desh* (2003), of aan *A Love Supreme* (2005), gehoreografeerd op muziek van jazzlegende John Coltrane. In *Zeitung* wordt het spanningsveld tussen improvisatie en compositie, los en vast, horizontaal en verticaal verder afgetast op uiterst subtiele en delicate wijze. Het denken over improvisatie vloeit over in het denken over compositie; het ene versterkt het andere en maakt het andere mooier. De negen dansers

zijn permanent aanwezig op of aan de rand van het speelvlak. We zijn als toeschouwer getuige van hun on­ophoudelijke denken over het kader waarin ze zich begeven, de alertheid en concentratie waarmee ze kijken en luisteren naar elkaar, de stiltes, de muziek. De fracties van een seconde waarop de dansers beslissingen nemen, keuzes maken, worden op fascinerende wijze zichtbaar, net als de manier waarop ze vrijheid nemen binnen de structuur, improvisatie onmerkbaar laten overgaan in ge­componeerde choreografie. Het dansvocabulary werd gecreërd, samen met Anne Teresa De Keersmaeker, en gedeeltelijk David Hernandez. De dansers bewegen zich in kleine constellaties op het speelvlak, alleen, met twee of drie, af en toe met vijf en één enkele keer in groep.

Het concrete denk- en keuzepro­ces van elke individuele danser, elk individueel lichaam met een eigen geheugen, is op verschillende wijzen voelbaar. Je ziet elk van hen als het ware reflecteren over de vraag: hoe individueel kan ik op de scène staan binnen een context van geometrie en compositie? Hoe wil ik gezien worden? *Zeitung* geeft een stand van zaken. *Zeitung* is een weergave van datgene wat Anne Teresa De Keersmaeker en haar gezelschap vandaag, in deze wereld, bezighoudt. *Zeitung* is een intieme echokamer, een innerlijke ruimte waarin de gebondenheid aan de wereld diep en onmiskenbaar is. Precies die verinnerlijkte echo van de wereld, die meetrilt in beweging, stilte en muziek, maakt van *Zeitung*

een bijzonder gebeuren waar we als toeschouwer door gefascineerd blijven. Niet zozeer het tonen, maar het laten bestaan is hier aan de orde, op serene en haast verzonken wijze, met een precisie zo fijn en delicaat als kantwerk.

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

Rosas met de dansers van Zeitung

credits

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

Deel van de website van Rosas

concept	assistentie licht en decor	Rosas bedankt: Deborah Hay, Chrysa Parkinson, Paul Robbrecht, Elke Van Campenhout, Chris Maene, Piet Devolder, David Soulier, Rony Vissers, Rita
Anne Teresa De Keersmaeker	Jan Herinckx	Hay, Chrysa Parkinson, Paul Robbrecht, Elke Van Campenhout, Chris Maene, Piet Devolder, David Soulier, Rony Vissers, Rita
Alain Franco	Simo Reynders	Philippe De Jaegere, Robert Steijn, Patricia De Martelaere, Thierry De Mey, Theo Van Rompay, Marjon Dijkstra, het hele team vanThéâtre de la Ville.
choreografie	Hughes Rogie	
Anne Teresa De Keersmaeker	Herman Sorgeloos	
piano	assistentie kostuums	Poelvoorde, Mia Lawrence, Tarek Halaby, Sue-Yeon Young, Guy Gypens, Ana Torfs, Jurgen Persijn, Catherine De Zegher,
Alain Franco	Maria Eva Rodriguez	Young, Guy Gypens, Ana Torfs, Jurgen Persijn, Catherine De Zegher,
dans en creatie	Valerie Dewaele	Philippe De Jaegere, Robert Steijn, Patricia De Martelaere, Thierry De Mey, Theo Van Rompay, Marjon Dijkstra, het hele team vanThéâtre de la Ville.
Boštjan Antončič	Emma Zune	
Tale Dolven	productieleiding	
Fumiyo Ikeda	Johan Penson	
Cynthia Loemij	assistent productieleiding	
Mark Lorimer	Tom Van Aken	
Moya Michael	productie	
Elizaveta Penkóv	Rosas	Ook dank aan Piano’s Maene www.maene.be voor het ter beschikking stellen van de
Igor Shyshko	coproductie	Bösendorfer 290 Impérial
Sandy Williams	De Munt, Brussel;	
dansvocabulary in samenwerking met	Théâtre de la Ville,	
David Hernandez	Parijs; MC2, Grenoble	
decor en licht	ROSAS	
Jan Joris Lamers	artistiek directeur	
kostuums	Anne Teresa De Keersmaeker	
Anne-Catherine Kunz	algemeen directeur	
geluid	Kees Eijrond	
Alexandre Fostier	zakelijk leider	
repetitieleiding	Eric Krols	
Muriel Hérault	internationale relaties en tour management	
assistent van de artistiek directeur	Inge Pieters	
Anne Van Aerschot		

^[1] Live-uitvoering